

2013/2014

SAVJET ZA
EKOLOŠKU
GRADNJU
CRNE GORE

MONTENEGRO
GREEN
BUILDING
COUNCIL

Sertifikat
za stručnjake
ekološke gradnje
Green Building Professional

WORLD **GREEN** BUILDING COUNCIL

Europe Regional Network

SAVJET ZA
EKOLOŠKU
GRADNJU
CRNE GORE
obrazovanje

MONTENEGRO
GREEN
BUILDING
COUNCIL
education

Project co-funded by
European Union

LEGEND

LOW ENTHALPY GEOTHERMAL ENERGY DEMONSTRATION

Let's grow up together

Adriatic IPA

Cross Border Cooperation 2007-2013

Ciljevi našeg edukativnog programa

Za današnju Crnu Goru ekološka gradnja predstavlja jednu od najznačajnijih i najuzbudljivijih mogućnosti za održivi rast i razvoj na nacionalnom i globalnom nivou. Projektovanje izgrađenog okruženja utiče na sve nas, kao i na naše ekonomije i prirodnu sredinu. GBC ME™ u saradnji sa domaćim, evropskim i svjetskim partnerima predvodi transformaciju ka održivosti.

Naši prioriteti su smanjenje potrošnje energije u svim fazama životnog ciklusa objekta, izgradnje novih i rekonstrukcije starih zgrada, kako bi bile zdravije, udobnije, jeftinije za održavanje i efikasnije u svojoj primjeni. Na taj način možemo osigurati efikasnu komunikaciju između korisnika i razmjenu uspješne prakse u oblasti urbanog planiranja, projektovanja i izgradnje ekoloških objekata. Građevinski sektor je najveći generator BDP-a, u okviru kojeg ekološka gradnja nudi priliku za povećan dohodak sa smanjenom potrošnjom.

Obuka koju nudimo će vam omogućiti da postanete dio mreže koja podstiče ekološku gradnju u Crnoj Gori.

“Obrazovanje je ključ za stvaranje uspješnih kompanija koje donose dobit i pružaju mogućnosti širom svijeta. Dakle, ako bih ja rukovodio cijelim svijetom, uveo bih ključne promjene u način na koji doživljavamo obrazovanje. Postavio bih fokus na praktično, životno učenje, slušanje i mentorstvo. Bilo bi drastično manje naglasaka na pamćenje datuma i udžbenika, koji su suštinski od male praktične koristi.” Richard Branson, Founder, Virgin Group

Prednosti Sertifikata za stručnjake ekološke gradnje

Sertifikat za stručnjake ekološke gradnje, odnosno Green¹ Building Professional (u daljem tekstu GBP) je nastao kao inicijativa evropske Mreže Savjeta za ekološku gradnju, sa ciljem da podrži i ostvari koherentnu i sveobuhvatnu obuku stručnjaka i drugih relevantnih aktera u građevinskoj industriji. Svjetski lideri 'zelenog' pokreta u građevinarstvu, kao što su Steven Beckers, Gerardo Wadel PhD, Jeffrey M. Hudson, Aurore Julien, Emilio Miguel Mitre, Vessel Valtcheva-McGee i mnogi drugi, su kreatori nastavnog programa GBP. Specifičnost i prednost ovog programa su iskustva i praksa lidera svjetske građevinske industrije, koji se bave temom održivog razvoja preko 30 godina. Mnogi od njih su osnivači Savjeta za ekološku gradnju čija mreža sadrži preko 25,000 kompanija širom svijeta, a obučava preko 300,000 radnika i stručnjaka građevinske industrije. Svaki modul sadrži komponente globalnog razvoja, kao i praksu domaćih stručnjaka. Kao GBP učenik/polaznik i Vi postajete dio alumnija Svjetskog savjeta za ekološku gradnju, a Vaša firma dio globalne mreže lidera u građevinarstvu koji predvode transformaciju ka odživom razvoju.

¹ * Green = “Zeleni” je globalno prihvaćeni termin koji se upotrebljava kao sinonim za opisivanje nečeg što je ekološko, održivo ili pak nešto što je u principu okrenuto ka odgovornosti zaštite i očuvanja životne sredine, i energetske efikasnosti. Pridjev “zeleni”u građevinskoj industriji je vjerovatno ponikao iz želje da se novim objektima, tehnologijama ili pak generalno principima gradnje dodijele svojstva biljaka, koje kao “zelene” uglavnom predstavljaju sinonim i simbol održive, zdrave i kvalitetne životne sredine. [prim.prev.]

Komponente GBP i kalendar

	Subject / Predmet*	Kalendar**
	Compulsory / Obavezni moduli	
1	<p>Managing Green Building Projects Upravljanje projektima ekološke gradnje</p> <p><u>Predavači</u> Saša Cvetković Vessel Valtcheva-McGee Steven Beckers Eric Johnson</p>	7. novembar 2013
2	<p>Sustainable Materials and Resources Održivi materijali i resursi</p> <p><u>Predavači</u> Kajo Ferić Gerardo Wadel Ph.D Luca Volpi Dragos Riti</p>	8. novembar 2013
3	<p>Building Envelopes of Green Buildings Konstrukcije omotača zelenih zgrada</p> <p><u>Predavači</u> Dušan Vuksanović Aurore Julien</p>	5. decembar 2013
4	<p>Financial Considerations of Green Building Finansijski aspekti zelenih zgrada</p> <p><u>Predavači</u> Steven Borncamp Mihnea Chear Florin Furdui</p>	6. decembar 2013

5	<p>Legal Requirements & Voluntary Certification for Green Buildings Zakonske obaveze i dobrovoljna sertifikacija ekoloških objekata - LEED, DGNB, BREEAM i Passivhaus***</p> <p><u>Predavači</u> Vessel Valtcheva-McGee Maša Perović Saša Cvetković</p>	23. januar 2014
6	<p>Green Design Principles Principi ekološkog projektovanja i dizajna</p> <p><u>Predavači</u> Dušan Vuksanović Saša Cvetković</p>	13. februar 2014
7	<p>Lighting Design & Smart Buildings Projektovanje rasvjete & Pametne zgrade</p> <p><u>Predavači</u> Tatjana Nikčević Dorin Beu</p>	13. mart 2014
8	<p>Sustainable Site Selection and Management Održivi izbor lokacije i menadžment gradilišta</p> <p><u>Predavači</u> Jeffrey M. Hudson Martin Dreiseitel Perry Zizzi</p>	17. april 2014
Optional/ Izborni moduli		
9	<p>Creating and Managing Greener Workspaces Stvaranje i upravljanje "zelenijim*" radnim prostorom</p> <p><u>Predavači</u> Maša Perović Eric Johnson Devyn Olson-Sawyer Victor Branagan</p>	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti

10	<p>Creating & Managing Greener Schools Stvaranje i upravljanje 'zelenijim' školama</p> <p><u>Predavači</u> Devyn Olson-Sawyer Victor Branagan</p>	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti
11	<p>Integrating Sustainable Development and Renewable Energy Integrisanje održivog razvoja i obnovljive energije</p> <p><u>Predavači</u> Nenad Kažić Duško Loković Saša Cvetković Hadley Barrett</p>	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti
12	<p>HVAC & Hot Water Solutions Sistemi grejanja, ventilacije i hlađenja, i načini efikasnog korišćenja tople vode i sistemi pripreme tople vode</p> <p><u>Predavači</u> ETG Grupa</p>	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti
13	<p>Sustainable Landscape & Exterior Design Projektovanje pejzažnog uređenja i uređenja terena</p> <p><u>Predavači</u> Vesna Jovović Katja Perrey</p>	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti
14	<p>Water Preservation and efficiency Racionalna potrošnja i efikasno korišćenje vode</p> <p><u>Predavači</u> Nikola Ciganović</p>	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti
15	<p>Upravljanje vodom u turističkom sektoru – hoteli i apartmanska naselja</p> <p><u>Predavači</u> Nikola Ciganović</p>	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti

16	Zero Energy Homes Energetski nulte kuće <u>Predavači</u> Stephen Scrivens	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti
17	Cradle 2 Cradle 4 Buildings Život zgrade “od kolijevke do kolijevke” <u>Predavači</u> Steven Beckers	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti
18	Living Building Challenge Izazovi zgrada eksploataciji <u>Predavači će biti najavljeni</u>	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti
19	Accessing Carbon Credits for Buildings Pristup šemi za trgovinu gasovima ‘staklene bašte’ <u>Predavači će biti najavljeni</u>	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti
20	Historical Renovations using Green Principles Obnova istorijskih spomenika prema principima ekološke gradnje <u>Predavači</u> Carlo Battisti	Datum predavanja zavisi od zainteresovanosti

***Kratak opis predmeta se nalazi na dnu dokumenta**

** **Datumi su podložni promjeni. Najnovije informacije na www.gbc.me/edukacija**

*** **Po potrebi organizujemo LEED, BREEAM, DGNB i Passivhaus posebna predavanja**

Kome je namijenjen GBP sertifikat

- arhitekte, inženjeri, proizvođači, investitori, izvođači radova, vlasnici
- svi koji su uključeni u proces planiranja, projektovanja, izgradnje, održavanja i upravljanja zgradama
- vlada/uprava na svim nivoima, posebno organizacije regionalne/lokalne uprave
- distributeri električnih uređaja, nosioci usluga u energetskom sektoru, snabdjevači energijom
- preduzeća za vodovod i kanalizaciju, vlasnici trgovačko-razvojnih kompanija
- štampari i elektronski mediji
- Kursevi su napravljeni za one koji imaju polazno/osnovno znanje u navedenim oblastima
- Radi efektivnosti predavanja, na početku svakog modula uskladjuje se nivo grupe i predavanje

Cjenovnik

Cijena*	Popust	EUR	Popust za grupe od 5+	Cijena za grupe od 5+
Puna cijena za 10 kurseva	0%	1200	15%	5100
Patron članovi:				
platinum	50%	600	20%	2400
zlatni	45%	660		2640
srebrni	40%	720		2880
Ostali članovi	25%	900	20%	3600
Pojedinci (fizička lica)	20%	960	15%	4080
Pojedinačni kursevi	0%	170	15%	725
MSP	20%	960	15%	4080
Studenti	Studenti koji volontiraju sa GBC ME imaju slobodan pristup svim predavanjima. Kontaktirajte nas za detaljne informacije.			

Napomjene

- Datumi kurseva i predavači su podložni promjenama.
- Predavanja su na crnogorskom i engleskom jeziku. Prevod je obezbeđen po potrebi.
- Učesnici primaju diplomu za svaki završeni kurs.
- Poželjno je elementarno poznavanje engleskog jezika.
- Učesnici dobijaju materijal za svaki kurs u elektronskoj verziji.
- Učesnici polažu kratak test na kraju svakog kursa.

ZA SVE DODATNE INFORMACIJE / ZA REGISTRACIJU

Email: education@gbc.me

Tel: +382 67 206946

www.gbc.me

BIOGRAFIJE PREDAVAČA

Prof. dr Dušan Vuksanović, dipl.ing.arh – Arhitektonski fakultet, Univerzitet Crne Gore

Profesor Dušan Vuksanović dipl.ing.arh, jedan je od osnivača Savjeta za ekološku gradnju Crne Gore i član Upravnog odbora Savjeta, ove godine izabran je za Dekana Arhitektonskog Fakulteta u Podgorici.

Diplomirao je na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1980. godine. Magistrirao je je 1991. na Fakultetu za arhitekturu, građevinarstvo i geodeziju (FAGG) u Ljubljani ("Arhitektonska analiza energetske uravnoteženja zgrade"). Doktorsku disertaciju pod naslovom "Tradicionalna arhitektura na teritoriji Crne Gore i bioklimatizam", odbranio je na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu 1997. godine.

Radni angažman započeo je 1981. godine na Građevinskom fakultetu u Podgorici. U nastavi na Građevinskom fakultetu i dalje je prisutan u okviru predmeta Elementi zgrada i Zaštita životne sredine i energetska efikasnost. Od 2006. godine zaposlen je na Arhitektonskom fakultetu. U okviru Postdiplomskih magistarskih studija rukovodilac je smjera "Bioklimatska i energetska efikasna arhitektura". Ljetnji semestar studijske 2005/2006. godine proveo je u SAD, na Univerzitetu Oregon, Fakultet za arhitekturu i srodne umjetnosti (University of Oregon, Faculty of Architecture and Allied Arts), kao gostujući profesor u okviru programa JFDP (Junior Faculty Development Program).

Njegov naučno-istraživački angažman vezan je za dvije oblasti koje se tematski prožimaju: istraživanja bioklimatskih aspekata tradicionalne ruralne arhitekture, kao njenih trajnih vitalnih vrijednosti, i istraživanja energetske karakteristika zgrade, vezanih za primjenu principa energetske efikasnosti kod projektovanja novih i rehabilitacije postojećih zgrada. Autor i koautor je oko 40 naučnih radova objavljenih u međunarodnim i domaćim časopisima, i zbornicima radova sa međunarodnih i nacionalnih skupova, uključujući i monografije i studije. Učestvovao je i u više nacionalnih i međunarodnih naučnoistraživačkih projekata. U međunarodnom projektu "European Retrofit Network" (EU Progress Fund), bio je koordinator projekta ispred Arhitektonskog fakulteta (2011.). Tokom 2011-2012. godine učestvovao je u NI EU projektu "Open House" - pilot istraživanju procesa sertifikovanja održivosti zgrada prema principima Green Building (u okviru projekta FP7).

Od 2007. godine angažovan je kao nacionalni ekspert na planu implementacije energetske efikasnosti zgrada u Crnoj Gori, čiji je koordinator Ministarstvo ekonomije. Angažovanje je obuhvatilo i izradu Pravilnika za energetske efikasnosti zgrada, koordinaciju i izvođenje nastave na dva ciklusa obuke inženjera za vršenje energetske pregleda (EAB – Energy Auditing of Buildings), uz finansijsku podršku GIZ-a.

Član je Odbora za tehničke nauke Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, član Međunarodnog društva za sunčevu energiju ISES (International Solar Energy Society) i član američkog Društva edukatora u oblasti nauke o zgradama SBSE (Society of Building Science Educators). Član je Inženjerske komore CG i potpredsjednik Crnogorske asocijacije za zemljotresno inženjerstvo CAZI.

Prof. dr Nenad Kažić – Mašinski fakultet, Univerzitet Crne Gore

Prof. dr Nenad Kažić, stručnjak iz oblasti toplotnih nauka, danas živi i radi u Podgorici gde predaje (Termodinamiku, Grijanje i provjetravanje i Rashladne uređaje) na Mašinskom fakultetu iako je nedavno otišao u penziju. Davne 1970. godine diplomirao je Termoenergetski smjer na Mašinskom fakultetu u Beogradu, gdje je 1979. i magistrirao. Postdiplomske specijalističke studije iz Klimatizacije je završio 1982. godine. Doktorirao je 1989. godine na Fakulteti za strojništvo u Ljubljani u oblasti numeričkog određivanja trajektorija stanja nestacionarnih objekata u grijanju i hlađenju.

Dr Nenad Kažić je u nekoliko navrata duže boravio u inostranstvu u cilju stručnog usavršavanja (IREX stipendija University of West Virginia USA; University of Cambridge Velika Britanija; Joint Research Centre-Ispira Italija). Najveći dio istraživačke aktivnosti dr. Kažića je posvećeno problematici koja pripada oblasti toplotnih nauka u najširem smislu (grijanje i hlađenje, energetska efikasnost, strujanje fluida sa faznim prelazom, numeričke simulacije itd.).

Sa preko 40 godina radnog staža u oblasti toplotnih nauka dr. Kažić poseduje široko iskustvo i znanje u ovoj oblasti. Jedan je od utemeljivača Energetskog smjera na Mašinskom fakultetu u Podgorici. Autor je više od 70 naučnih radova iz oblasti toplotnih nauka objavljenih u zemlji i inostranstvu. Učesnik je u izradi niza domaćih i stranih naučnih i stručnih projekata. Član je niza profesionalnih udruženja. Između ostalog: član je Komisije D1-Internacionalnog instituta za hlađenje u Parizu (Commission D1 - International Institute of Refrigeration - Paris); član je regionalnog uređivačkog odbora internacionalnog časopisa Thermal Science koji izdaje NC "Boris Kidrič", Vinča-Beograd.

Dobitnik je najvećeg nacionalnog profesionalnog priznanja nekadašnjoj SCG, "Priznanja za izvanredan doprinos stručni" koji dodjeljuje časopis KGH ("Klimatizacija, Grijanje, Hlađenje"), Beograd 2003, kao i priznanje Inženjerske komore Crne Gore 2013. godine.

Vesna Jovović, dipl.ing.pejz.arh.- VERDE PROJEKT

Kao diplomirani arhitekta pejzažne arhitekture gđa. Jovović ima preko 20 godina iskustva u Zavodu za zaštitu prirode Crne Gore. Na poziciji glavnog savjetnika za pejzažnu arhitekturu i prostorno planiranje, a od 2012. godine i menadžer na projektu VERDE za hotel 'Rivijera Crystal' Petrovac, gđa Jovović poseduje širok spektar iskustva na lokalnoj rezini koje integriše sa principima održivog razvoja. Radeći kao član tima za projektovanje prostornih planova za opštine Tivat, Budva, Podgorica, Danilovgrad, Ulcinj, prirodni park Bjelasica i druge, sa fokusom na izrade Procijene uticaja na prirodnu sredinu (EIA), gđa. Jovović je stručnjak u oblasti prirodnih znamenitosti Crne Gore i šireg regiona.

Mnogobrojna istraživanja i publikacije uključuju:

- Bulić Z., **Jovović V.** & Bušković, V. (2006): Protection and development of the sole arboretum in Montenegro – Arboretum of the Kovačević family in Grahovo. II International Symposium of Ecologists of the Republic of Montenegro. The Book of Abstracts and Programme. Kotor.
- Roganović D., **Jovović V.** (2006): The following of populations' dynamics of species *Ips typographus* L. and *Pityogenes chalcographus* L. (Coleoptera, Scolytidae) and their parasitoids *Rhopalicus tutela* Walk. and *Roptocerus xylophagorum* Ratz. (Chalcidoidea, Pteromalidae) on Common spruce (*Picea abies* L.) in the area of Prokletije Mountains. International Scientific Conference. Sustainable Use of Forest Ecosystems. Donji Milanovac. Serbia.
- **Jovović V.** (2007): Trees and shrubs of Bjelasica, Sinjavina and Komovi Mountains. Natura. Kolašin.
- Study of Protection of Regional Park "Komovi" (landscape analysis). Institute for Nature Conservation of Montenegro (2011)
- Reclamation Study of the existing vegetation fund Plavi Horizonti – Tivat, for preparation of UD Pržno 1 and Pržno 2. Plan Plus doo Podgorica (2011)
- Strategic Environmental Impact Assessment for Local Location Study "Laze" – Budva. Verde Projekt d.o.o. Podgorica (2011)
- Study on Reclamation of existing vegetation fund within tourist complex at Maljevik Bay – Bar. Verde Projekt d.o.o. Podgorica (2012).

Saša Cvetković, B.E.S., M.Arch. - osnivač Ekofest

Kao jedan od osnivača Savjeta za Ekološku Gradnju Crne Gore i zamjenik predsjednika tehničko-obrazovnog komiteta, Saša je veliki poborac i zagovornik "zelenih" tehnologija i same održivosti u planiranju i rukovodjenju prostora. Kao arhitekta po struci, i ekolog po opredijeljenju, svojim radom kontinuirano nastoji da integriše održivost i ekološke principe gradnje kako bi postali neizbježan standard u građevinskoj industriji Crne Gore. Poslije osnovnih studija iz arhitekture na Univerzitetu Waterloo (Kanada), 2004. godine započinje magistarski rad na temu 'zdrave'* arhitekture i održivog razvoja, planiranja i rukovodjenja poluostrva Lustica u Boki Kotorskoj, Crna Gora. Master diploma dobija 2006. godine nakon čega dolazi u Crnu Goru, radi kao konultant u Kancelariji za Održivi Razvoj, pri Vladi Crne Gore nastojeći principe magistarskog rada da primjeni u praksi. Paralelno radi kao samostalni arhitekta / konsultant na različitim projektima u regionu primjenjujuci održive principe u raznorodnim projektima od dizajna enterijera i namještaja (Beograd, SER; Herceg Novi, MNE), do uređenja parkova (Ivanjica, SER; Tivat, MNE), apartmanskih zgrada (Djenovići, MNE), razvoja i renoviranja starih kamenih objekata (Kotor, Herceg Novi, MNE), pa do master planova za održivi razvoj i urbanog planiranja (IBIgroup MP za Kolašin, Savink; NP Durmitor, MNE). Kako bi postojano usavršavao svoje znanje i pratio trendove Saša Cvetković redovno učestvuje na predavanjima, konferencijama i radionicama posvećenim održivom razvoju i 'zelenim' tehnologijama (npr. Zelena Gradnja u Crnoj Gori, Cetinje 2006; Expedicio kurs iz permakulture, Kavač 2012; gost predavanja na Beogradskom univerzitetu 2007 i 2011;).

Slaviša Delić, Magistar ekonomskih nauka - ETG Grupa

Kao Magistar ekonomskih nauka Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore u Podgorici, Gdin. Delić radi kao Direktor prodaje u ETG Grupi od 2008 godine. Profesionalno iskustvo i partnerstva stečena tokom rada u ovoj vodećoj crnogorskoj firmi afirmišu gđina. Delića *en par* sa svijetskim liderima ekološke gradnje. Sa više od 10 godina radnog iskustva u firmama kao što su Montenegro Business Alliance i Alter Ego Gdin. Delić je također član Upravnog Odbora Savjeta za ekološku gradnju Crne Gore. Autor je ekonomskih analiza i novinskih članaka za časopis Biznis&Finansije, Beograd, gde je kao saradnik-novinar objavio mnoštvo tekstova o ekonomskoj i poslovnoj situaciji u Crnoj Gori. Svoje predavačke sposobnosti je usavršio u zemlji i inostranstvu. Presentovao je na regionalnoj konferenciji 'Održivi energetski menadžment u javnim zgradama - od politike do lokalne akcije', Budva, Crna Gora; učestvovao u studijskoj posjeti 'Energetski efikasna gradnja' u Gracu, Austrija i na CEED Regionalnoj konferenciji 'Izgradnja uspješnog međunarodnog MSP', Slovenija; predavao na Konferenciji o tržištu rada, 'Strategija rasta i smanjenja siromaštva', Solun, Grčka; i mnoštvo drugih.

ETG je kompanija specijalizovana u projektovanju, project management-u, izvođenju radova za pojedine faze gradnje, gradnju po principu "ključ u ruke", isporuku vrhunske opreme, energy management, facility management, te uslugu redovnog i preventivnog održavanja. Posvećeni su novim tehnologijama i njihovoj primjeni u izgradnji energetski efikasnih objekata. ETG EDU Centar, prvi je centar u Regionu koji sa edukativnim aktivnostima čini nove tehnologije građenja dostupne svim zainteresovanim klijentima. Imperativ kompanije je očuvanje Planete kroz postizanje visokog stepena iskorištenosti energija iz obnovljivih izvora. www.etggrupa.me

Tatjana M. Nikčević - osnivač FLOW Architecture

Kao član Američkog Instituta Arhitekti (assoc. AIA) Tatjana je osnovala i vodi korporaciju „FLOW Development / Architecture” u Los Angeles, Kalifornija (2000), posle čega je otvorila kancelarije u Crnoj Gori (2006) i Srbiji (2008). U 2009 godini „FLOW“ franšiza je formirana za druge zemlje i Tatjana je zadužena za preliminarne koncepte arhitektonskog dizajna i idejnih rešenja, kao i strateški razvoj "FLOW" firme i franšiza.

Sa više od 20 godina iskustva u arhitektonskom dizajnu poseban focus posvećuje prostornom planiranju, detaljima i rješavanju arhitektonskih izazova na kreativan, unikatan i efektivan način. Prije svoje firme, praksu/zanat arhitekture je stekla kroz dugogodišnje iskustvo u Kaliforniskim arhitektonskim firmama između kojih i Archisystems i Rivers and Christian (gdje je bila zadužena za dizajn remodeliranja LAX – American Airlines terminal #4). Projekte FLOW Architecture za crnogorsko tržište, možete vidjeti na FLOW Architecture websajtu: <http://flowmn.com>

Nikola Ciganović, dipl. maš. ing.

Freelancer, uposlen u JV ILF-Saunders-GWP kao Supervizor na realizaciji projekta rekonstrukcije vodovodnih sistema u 17 gradova (u međuvremenu je ugovor narastao na 21 grad) u Gruziji.

Nikola Ciganović, je diplomirani inženjer sa više od 17 godina iskustva na projektima vodosnabdijevanja, uštede energije i korišćenja obnovljivih izvora energije u Gruziji, Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini, Srbiji na projektima koji su posljednjih deset godina finansirani kroz programe međunarodnih finansijskih institucija i gdje je pored ostalog ostvaruje osjetan razvoj kapaciteta i institucionalno jačanje javnih preduzeća, banaka i kompanija.

Nikola se specijalizovao za poboljšavanje vodosnabdijevanja kroz optimizaciju postojeće mreže uvođenjem koncepta izolovanih zona (DMA), sistematskim nadzorom stanja mreže kroz monitoring protoka i pritiska, uključivanje standardnih IT rješenja, uspostavljanje koordinacije između tehničke i ekonomske službe u cilju održivog poslovanja kompanije. Ova koordinacija vodi ka određivanju najopravdanijeg održavanja sistema rankiranjem zona i pronalaženjem i saniranjem onog dijela sistema koji ekonomski najviše ugrožava održivost sistema. Osim ovoga ostvario je i rezultate u obuci klijenata da poboljšaju uspješnost svojih kompanija kroz uključivanje savremene opreme kojom se poboljšava energetska efikasnost i kroz korišćenje obnovljivih izvora energije.

U svom pristupu obuci klijenata povezuje provjerena iskustva iz primjera dobre prakse u vodovodskim sistemima sa savremenim multidisciplinarnim metodama u cilju postizanja veće efikasnosti i rentabilnosti sistema. Obuka se zasniva na usmjeravanju osoblja klijenta ka proaktivnom učešću u projektu.

Maša Perović, Magistar održivog razvoja - GBC ME

Maša Perović je diplomirala na Univerzitetu Sussex u Brajtonu, Velika Britanija (2003) gde je specijalizovala anglo-saksonsko i evropsko pravo. Treću godinu studija je provela u Moskvi izučavajući slobodu i nezavisnost medija u Rusiji. Nakon studija Maša Perović je radila na projektima zaštite ljudskih prava i okoliša u brojnim međunarodnim organizacijama kao što su ARTICLE 19, Coral Cay Conservation, Evropski Savjet za izbeglice i raseljena lica, Environmental Justice Foundation. Sa više od 10 godina rada na ovim poslovima stekla je veliko iskustvo i znanje o politici i praksi zagovaranja i promocije ljudskih prava u okviru Evropske unije. Svoje znanje i interesovanje za zaštitu prirodnih resursa i okruženja Maša Perović je unapredila tokom poslediplomskih studija na Univerzitetu Middlesex u Londonu gde je 2008 magistrirala u oblasti Održivi menadžment prirodne sredine. Magistarski rad 'Zeleni razvoj i participacija – implikacije za zemlje u tranziciji – studija slučaja Stara Planina, Srbija' je jedna od više studija koje je napisala na temu funkcionisanja demokratskih institucija u regionu i kapaciteta da operacionalizuju zakone i standarde koji se primenjuju u zemljama Evropske unije.

Maša Perović je 2011.godine angažovana da radi kao Ekspert za komunikacije u Kancelariji za evropske integracije Vlade Republike Srbije, gde je tokom 17 meseci rada u Sektoru za prekograničnu i transnacionalnu saradnju dodatno usavršila svoje znanje i poznavanje odnosa u samom regionu kao i regiona u procesu evropskih integracija.

Od maja 2013. Maša Perović radi kao Izvršitelj LEGEND projekta u Savjetu za ekološku gradnju Crne Gore. Volonterski je uključena u inicijativu End Ecocide in Europe koja ima za cilj da kriminalizuje čin povrede prirodnog ekosistema i okruženja. Kao zagovornik civilnog aktivizma i principa održivog razvoja jedan je od osnivača inicijative STOP uništenju Perazića dola, Crna Gora i želi da doprinese boljem razvoju svoje lokalne sredine.

Obrazovana u Velikoj Britaniji, porodično povezana sa nekoliko zemalja na teritoriji bivše Jugoslavije, Maša Perović poseduje intrakulturno iskustvo koje joj omogućuje da razume odnose između zapadno evropskih i zemalja zapadnog Balkana, njihovu političku i pravnu kulturu, ekonomiju i društvo. Učena i željna da menja svet, Maša istražuje puteve i forme, institucije i ljude sa kojima u timu može doprineti održivom razvoju zemalja regije iz koje je potekla.

Strani predavači

Vessel Valtcheva-McGee

Ms. Valtcheva-McGee has extensive experience with sustainability in both practice and education. She has been a LEED Accredited Professional BD+C (Building Design & Construction), a BREEAM International Assessor, and a DGNB (German Sustainable Building Council) Auditor for their building rating tool. She has been a founder and President of a USGBC chapter in the United States, serving as an officer of the executive committee for 6 years. In her capacity as an architect she has worked on LEED projects of national significance and as a consultant she managed the administration and documentation of numerous LEED rating systems on projects of various scopes and sizes.

In 2008 Vessela joined partners to form Triple Green Building Group, LLC - a full service sustainability consulting and education, company. She has worked with two major USGBC education providers in the US to deliver LEED workshops and co-authored a LEED Prep and LEED Practice Exam book for Professional Publications, Inc. She has since taken the company international creating a base in her native country of Bulgaria where she is serving as Director of Education and Development for the Bulgarian Green Building Council.

In 2010 The U.S. Green Building Council recognized Triple Green Building Group as an Authorized Education Delivery Partner providing the company with a license to deliver USGBC's LEED curriculum courses for the international marketplace. Triple Green is recognized as one of a handful of trusted partners around the world who have obtained a license to deliver USGBC's LEED curriculum. Vessela holds a Master of Architecture degree from the Savannah College of Art and Design where she is an honorary guest lecturer.

Steven Beckers

Since completion of his architectural studies diploma work in 1984, Mr. Beckers developed a global approach on sustainability in architecture and urban planning. This approach began with the Meknes Hotel project featuring natural climate control, local materials and labour, water treatment and contextual/cultural approaches. The project was honoured with the Aga Khan and "African Technical Association" prize. A year later, his project for the Wilson Palace in association with the Geneva Gaillard Architect firm was awarded the jury prize on environmental urban planning.

Steven was European director of the London firm EPR architects from 1986 till 1996 and was a founding member of Architecturo EEG in 1990. The European group responsible for sustainable projects in France, UK and Portugal won the 1996 Green Office European award with the EXPO 98 Headquarters in Lisbon. As Head of Architecture for Berlaymont 2000, He was responsible for the 250 million Euro restructuring of the European Commission headquarters in Brussels which is recognized as a European Commission benchmark in sustainability and was awarded the PLEA Passive and Low Energy Architecture award in Cambridge 2000.

From 2000 till 2010, Steven was a partner with Art&Build Architects; a firm selected by Greenpeace for their headquarters in Brussels, by the Council of Europe for the Agora, Pharmacopea and nursery buildings in Stsburg (receiving BEX, MIPIM, LEAF and RICS prizes). Steven initiated, with AG Real Estate for Carré 92 HQE&BBC a 15 hectare development in Gennevilliers, France and with Equilis the 30 hectare Waterwalk Cradle2Cradle urban regeneration in Brussels.

Steven Beckers is now an independent registered Cradle to Cradle™ architect/consultant, Master of Conference at BATir ULB university, vice president of Seco building control, founding member of Local Solutions Development Group ASBL already active in Africa and founding partner of "Lateral Thinking Factory" (www.LateralThinkingFactory.com); supporting projects according to Cradle to Cradle principles with a multidisciplinary network of world experts that include c2c authors Dr. Michael Braungart and Architect William Mc Donough.

Eric Johnson

Mr. Johnson specializes in the planning, cost management, and delivery of green commercial development projects. Eric joined Gardiner & Theobald's Prague office in 2007 where he is an integral member of the team providing Gardiner & Theobald's comprehensive global sustainability services. These services include environmental certification, regulatory and commercial intelligence, risk management, due diligence and sustainable property assessments. As a consultant, he has managed the green building certification process for over 1,000,000 m2 of projects and certified some of the earliest and highest scoring buildings in Central and Eastern Europe.

He is a LEED Accredited Professional with the BD+C, O+M, and ID+C credentials, as well as a BREEAM Accredited Professional and Living Building Challenge Ambassador. He helped to found the Czech Green Building Council (CZGBC) and is currently serving as Secretary on the CZGBC Board of Directors. He serves on, or leads, several international expert committees working to increase green building education and rating tool ease of use. He also co-authored the recent CZGBC report "Green Building Costs, Savings, and Value". Eric earned a Master of Science degree in Real Estate Construction and Development from Sheffield-Hallam & Nottingham Trent Universities.

Gerardo Wadel Ph. D.

Dr. Wadel is a founding partner of Societat Orgànica since 2005 working in the fields of materials, constructive systems and water. Societat Orgànica is a consultancy promoting the sustainability paradigm in building sector considering the closing of the material cycle as a necessary condition in order to achieve sustainability. The company develops the tools and information about the materials flows in order to evaluate the sustainability of a building.

Gerardo graduated as an Architect in 1989 from La Plata National University and did his specialization in 1994 Buenos Aires University; completing his PhD in Barcelona at the Polytechnic University of Catalonia. In 1999 he began to work at Pixar Publishing in Barcelona as director of the "Constructiva" publication. Since 2005 he is a Professor and researcher at the La Salle school of Architecture at Ramon Llull University in Barcelona. Since 2005 he works as Societat Orgànica in the fields of materials, constructive systems and water.

Luca Volpi

Mr. Volpi is an environmental consultant at Societat Orgànica working in the fields of energy and materials. Societat Orgànica is a consultancy promoting the sustainability paradigm in building sector considering the closing of the material cycle as a necessary condition in order to achieve sustainability. The company

develops the tools and information about the materials flows in order to evaluate the sustainability of a building.

Luca graduated as an Architect in 2006 from the Darmstadt Technical University specializing in energy efficient buildings with postgraduate studies in Renovation and Solar Building from the energy and environment center in Kempten.

Dragos Riti

Mr. Riti is the Director of Construction for ERSTE Group Immorent in Romania. He is an experienced construction professional working in the design, execution, cost and project management for sustainable construction projects. He is currently the director of the ecoBiblioteca project; a deep green library renovation project aspiring to be Europe's first building to achieve the prestigious "Living Building Challenge" certification.

He is one of the first graduates of the Green Building Professional accreditation program and contributes his expertise to the development of the "Financial Valuation of Green Buildings" course. Beyond his professional life, Dragos is a green building enthusiast working to incorporate sustainable construction principles and solutions into his personal residence.

Jeffrey M. Hudson

Mr. Hudson is an Executive Vice President of F&R Worldwide working with developers, community leaders, financial institutions and industry on sustainable site selection and site development in Europe. He has over 24 years of experience in the environmental and engineering fields most of which has been devoted to brownfields, environmental remediation and risk management. He works with developers, community leaders, financial institutions and industry on sustainable site selection and site development both in the United States and internationally. Many of his projects have involved LEED certification work, sustainable development, and innovative remediation solutions. Jeff attended Randolph-Macon College where he studied Biology and Chemistry and Virginia Commonwealth University for Organic Chemistry.

Martin Dreiseitel

Mr. Dreiseitel is the President and CEO of F&R Worldwide working with developers, community leaders, financial institutions and industry on sustainable site selection and site development in Europe. Mr. Dreiseitel is actively involved both with the Romania Green Building Council and an initiative launched by the US embassy in Romania to develop a national Brownfield strategy.

Mr. Dreiseitel holds a MSc in Environmental Engineering from the University of Applied Life Sciences in Vienna and has over 15 years of experience most of which has been devoted to Brownfields, remediation and risk management in several European countries.

Perry Zizzi

Perry Zizzi is a Partner with Clifford Chance attorneys and the firm's regional lead on environmental law matters. He was an early supporter and founding member of the Romania Green Building Council and an active member of the Council's Legislative Outreach Task Group. Mr. Zizzi has extensive experience in real estate representing lenders, borrowers, buyers and sellers in complex cross-border transactions in Eastern Europe and is the firm's

Perry holds a Juris Doctorate from Columbia University School of Law and a Bachelors in AB Government from Georgetown University.

Aurore Julien

Ms. Julien is a Lecturer at the University College of London and a freelance consultant for XRG Limited. Trained as an engineer, she has expertise in environmental design, building physics, natural ventilation, daylight and renewable energy systems. Mrs. Julien has been working on a wide variety of projects, ranging from schools, hospitals, residential, and offices, both in the UK and internationally.

Her research studies relate to energy use behavior and energy security. Some projects include an innovative design of the natural ventilation system for the Eden Institute, the first residential CHP in the UK, based in the Altrincham development, the CHP for a new campus for Columbia University, New York, and consultancy for hospital and school PFI projects and several large scale residential developments in the UK.

Prior to her current activities, Mrs. Julien worked as an environmental designer at BDSP, a sustainability driven building consultancy. She then went on to lead the sustainability practice of the engineering consultancy Ramboll Whitbybird (RWB) for four years. During her time with RWB, the company won the 'Sustainability Designer of the Year Awards' consecutively for two years (BM, 2006, and BSJ, 2007). She then lead the Eco Systems practice for two years, a design unit within Llewelyn Davies Yeang focused on eco and sustainable design.

Aurore is a Chartered Engineer from the Institution of Building Services Engineers and attended the National

Institute for Applied Sciences (INSA France) and University College London (UCL), earning a Masters in Environmental Design and Engineering. She is a LEED Accredited Professional and BREEAM assessor.

Emilio Miguel Mitre

Emilio Miguel Mitre's experience includes 27 years of bioclimatic design. He has worked as Technical Director of Desarrollos Tecnicos de la Madera; a private company devoted to the manufacturing of wooden structure buildings. Since 1989 he has focused his activity on sustainable building design and construction, according to a concept named AMBIENTECTURA, which integrates bioclimatic architecture and engineering processes in buildings.

Mr. Emilio Miguel Mitre has participated as an energy consultant and coordinator in various European Union projects including Energy Comfort 2000, BEST 2000, Pascool, SunRise and Regen Link and has acted as energy efficiency projects evaluator on behalf of the EU Commission. In 2001 Mr. Emilio Miguel Mitre, together with colleague architect Carlos Exposito Mora founded ALIA, Arquitectura, Energia y Medio Ambiente s.l., one of the best known sustainable architecture practices in Spain. ALIA's approach is aimed at achieving high profile energy and environmental results in a building as usual scenario, thanks to efficient architectural designs.

Since 2010, Mr. Emilio Miguel Mitre is a member of the Steering Committee and of the Policy and Education Taskforces of the Europe Regional Network of the World Green Building Council. Emilio served a two year term as Education Taskforce Chair working to ensure the quality and relevance of sustainable construction education throughout Europe. Emilio also serves as a member of the Board of Directors for the International Initiative for a Sustainable Built Environment (iiSBE.org) with responsibility as coordinator for the organizations world conference in Barcelona in 2014. He is very active in education, communication and dissemination activities, with numerous articles, lectures and presentations in professional and academic forums.

Elena Rastei

Ms. Rastei has over six years of experience in management, strategic planning and operations for the real estate development sector. She lectures in „Sustainable Buildings“ at the Technical University of Cluj-Napoca-CPADDD, provides sustainability consultancy services in LEED and BREEAM green building certifications and promotes cradle to cradle in architecture principles to real estate developers, architects, engineers, public institutions and other stakeholders in the construction industry.

Some of her current building projects include Studium Green Campus (the first BREEAM certified residential complex in Romania), Skyline, New City Offices and Riviera Luxury, located in Cluj Napoca. Elena was recently commissioned to coordinate the pioneering deep green office renovation for Romania Green Building Council Transilvania, which she designed as a zero waste project. She organized and contributed to the launch of Zero Waste Romania initiative, which promotes the closed loop and blue economy concepts.

Some of her current building projects include Studium Green Campus (the first BREEAM certified residential complex in Romania), Skyline, New City Offices and Riviera Luxury, located in Cluj Napoca. Elena was recently commissioned to coordinate the pioneering deep green office renovation for Romania Green Building Council Transilvania, which she designed as a zero waste project. She organized and contributed to the launch of Zero Waste Romania initiative, which promotes the closed loop and blue economy concepts.

Elena holds a Bachelor in Philology from the University of Alba Iulia and conducted master studies within the program „Sustainability and Environmental Management” at Harvard University, Massachusetts. She is currently pursuing a Masters Program in “Interdisciplinary Design for the Built Environment”, a joint degree in Engineering and Architecture at Cambridge University, UK. The main focus of her research work includes indoor environmental quality, cradle to cradle and urban mining.

Luiza Manolea

Ms. Manolea serves on the Policy Taskforces of the World Green Building Council and the Europe Green Building Council Network, is the Director of Policy for the Romania Green Building Council, and has researched and contributed to numerous policy initiatives supporting sustainable construction. Luiza practices law as an independent attorney-at-law specialized in sustainable construction law, renewable energy legislation, public procurement law and business law.

Luiza is a graduate of the University of Bucharest Law School and holds a Masters degree in European Studies from the Franco-Romanian Juridical College Paris, France.

Devyn Olson-Sawyer

Devyn Olson-Sawyer has worked in the architecture/engineering/construction sector for over 15 years in both Ireland and the United States. She is a LEED AP, and is one of the initiators and a founding board member of the Irish Green Building Council, where she also chairs the Education Committee and participates in the LEED International Roundtable. Through her company NICER Training, she provides sustainability consulting, including research, programme development, training, and advice, in the areas of green building, green business, eco-tourism, and land use and ecology. She also is a director of Éasca, the Environmental and Sustainable Construction Association (of Ireland).

Victor Branagan

Victor Branagan (M.Sc. M.B.S.) is the principal of SustainEd (www.sustained.ie) and has extensive experience in business with particular emphasis on social and environmental sectors. Recently, he worked as the Director of the Green Business School within Green Works, a large government funded programme that delivered courses on sustainability to those looking to up-skill to meet the emerging green economy. He has worked as a consultant, business advisor, mentor, facilitator in countless businesses in all sectors of the economy. He has designed, delivered and evaluated many social enterprise programmes with local authority and partnership involvement.

Victor has twenty years of experience in education and training and combines this with his interests in entrepreneurship and sustainability, to develop new programmes for a sustainable future. He links diverse partners and ideas into innovative and imaginative programmes that can really enrich the learning experiences for participants.

Victor holds a Masters in Strategic Leadership towards Sustainability from Blekinge Techniska Hogskola, Sweden and a Masters degree in Entrepreneurship Management from the University of Limerick. He lectures on the Sustainable Business module on the International Business degree programme in the Irish American University, the only such module in the country. He enjoys making all sorts of things down on the small farm he owns in County Kilkenny and when in Dublin he dances his socks off with the Dublin Dance Co-op, a group of '5 Rhythm' enthusiasts.

Dorin Beu Ph.D.

Dr. Beu lectures at the Technical University of Cluj-Napoca, manages the university's lighting engineering laboratory and was the chairman of the Romanian Lighting Convention Bucharest 2011. He has participated in several European energy efficiency programs, most recently the 'European Efficient Residential Lighting Initiative' (ENRLIN). He is the elected President of the Romanian National Lighting Committee and Director of the Romania Green Building Council's Transylvania Chapter.

Dr. Beu was the lighting and electrical design coordinator for 36 major building projects including the Worldbank and Radiohall in Bucharest and the Polus Mall, Philharmonic, and Sigma Towers in Cluj. Together, along with sustainable landscape designer Katja, he organized the "Light and Landscape" seminar.

Dr. Beu is the editor of the Romanian lighting publication "Ingineria Iluminatului". He was the author of "Tehnica iluminatului în spații industriale, birouri și locuințe" published by Mediamira" in 2001. He co-authored several books including "Ghid de proiectare a instalațiilor electrice de joasă tensiune" (UTC-N, 1995), 'Managementul instalațiilor de iluminat" (Mediamira, 1998) and with Dr. Lisa Halonen the second

volume of an interior lighting guide “Ghidul Centrului de Ingineria Iluminatului” (Mediamira, 2000).

Dr. Beu holds a doctorate degree in Building Engineering earning his Ph.D. in the subject of ‘offices with daylight’ from the Technical University of Cluj-Napoca. He has won research grants from the University of Liverpool, CSTB Grenoble, University of Barcelona and the Helsinki University of Technology; working on European research projects concerning daylighting, lighting pipes and glazing systems. He was the Romanian director of European project COST ES 1204 LONNE.

Mihnea Chear

Mr. Chear is a Project Manager at Aquarius Grup, a company with extensive regional experience in the sector of construction project management and cost control. He has strong experience in construction project management, having worked on more than 200 000 sqm of accumulated built area of real estate development projects and with extensive involvement in LEED and BREEAM projects.

He holds a Masters in Science Degree in Civil Engineering from the Technical University of Civil Engineering, Bucharest. He and Aquarius Grup are founding members of the Romania Green Building Council.

Steven Borncamp

Mr. Borncamp was an early advocate of sustainable development and socially responsible business having joined in 1993 the First Affirmative Financial Network - one of the pioneering investment companies in sustainability in the United States. In 2005 he founded EcoNavitas (formerly SOPOLEC) an innovative business and technology consultancy company dedicated to supporting and growing environmentally responsible businesses. Through prior work at EcoNavitas, KPMG Consulting and BearingPoint he has provided strategic advice and managed complex business, technology, and knowledge management projects for leading companies across the Central and Eastern European region and throughout the United States. He has presented for conferences including “Collaborative Tools: Solutions for Improving Efficiency”, “Building a Culture of Knowledge Sharing”, and “The Innovative Workplace”.

Steven has assisted the development of seven Green Building Councils and is the Founding President of the Romania Green Building Council. He and his team delivered three "Build Green Central Eastern Europe" conferences, an influential green buildings awards program, and numerous other green building initiatives for the region including in the areas of policy and green finance. He has worked effectively to create a comprehensive and proficient marketplace for green building solution providers. Steve is currently leading four exemplary green building projects and has over fourteen years of successful project management experience. He is currently managing the local implementation and operations of the Romania platform of Construction21.eu and is a contributor to the European platform content.

Steven is the current Chair of the Europe Green Building Council Network's Education Taskforce working to ensure accessible, relevant and high quality sustainable construction education is available throughout Europe and internationally. He holds a Bachelor in Economics from the University of California San Diego and a Masters in International Relations from Tufts University's Fletcher School of Law and Diplomacy.

Florin Furdui

As the Country Manager for Portland Trust Romania, Mr. Furdui is responsible for all operations and development activity of the company in Romania. The company was established in 1997 to develop premium institutional and commercial real estate assets throughout Central Europe. He oversaw a LEED certification process of an existing building in Portland Trust's portfolio that recently was sold for 100 million Euros and is currently guiding the development of a new construction that is pursuing green building certification. Florin has extensive business, management, technology, and real estate with prior experience at the board level in the banking, communications, and Information Technology industries.

Florin and Portland Trust are active members of the Romania Green Building Council. He holds a Bachelor Degree of Science at the University of POLITEHNICA, Bucharest and graduated the ASEBUSS EMBA in Finance, Marketing, HR, International Management, and Statistics.

Katja Perrey

Mrs. Perrey has extensive experience in sustainable landscape installation and organic garden maintenance; working as a crew-member, foreman and as division supervisor for a total of 150 exclusive gardens. Prior to starting her own company, She honed her design skills at several prominent landscape design firms, including Jay Griffith Landscape, the well-known design firm that designed gardens for celebrities including Arnold Schwarzenegger and Brad Pitt. She has won multiple grants for public garden design projects in the Los Angeles basin and served as the Director of an award-winning city-wide school gardening program as part of the City of Santa Monica, California's Sustainable Programs Division.

Katja has designed gardens in numerous micro-climates as she is active in Europe as well as the United States. Katja lectures extensively on sustainable landscape design at Universities, Plant Societies and as part of the "Green Building Professional" program delivering courses for the Romania and Croatia Green Building Councils. She lectured as a visiting professor at the National University of Arts, Bucharest; conducting workshops on 'Creativity'.

Katja received a Bachelor of Fine Arts in Photography, a Masters in Fine Arts from the California Institute of the Arts, a horticulture degree from University of California, Los Angeles and a 'Master Gardener' certificate from University of California, Davis.

Stephen Scrivens

Mr. Scrivens has an extensive background in construction project management having worked on over 100 large building projects in the UK, Spain, Romania, New Zealand and Korea including corporate headquarters for companies such as Anglo American, 3i's, Robert Fleming, Repsol, Sony, Proctor and Gamble, British Nuclear Fuels, Canon, Glaxo, Britoil, the Hong Kong and Shanghai Banking Corporation, and the Pentland Group. He has worked on a number of shopping malls including Meadowhall (Sheffield), the Cascades in Portsmouth/UK, the Octagon Centre in High Wycombe/UK, Vicarage Fields in Barking/UK, Lakeside in West Thurrock/UK, Royal Victoria Place in Tunbridge Wells/UK and the Metrocentre in Newcastle/UK. He also master-planned a number of business parks including Brooklands and Arlington's Business Park at Theale/UK, which won the 'Financial Times Business Park of the Year Award'.

He lectures extensively and internationally in the UK as well as Sweden, New Zealand, Romania, Croatia and Australia on urban design and green technology. He has authored numerous text books and over seventy articles on a range of topics including urban landscape, water management and green roofs and in 2002 published a pamphlet on "How to design a water feature". Mr. Scrivens has made presentations to the British Government on low cost mass housing with a focus on affordability and alternative methods of financing. He worked on the reuse of the Millennium Dome in London and the Eden Project, both in the UK. Steven's experience also includes the design of storm water balancing and flood compensation systems. He has master-planned developments adjacent to watercourses and within flood plains and has attenuated water flow from major developments by integrating a range of technologies to create a unified system.

Steven was a member of the team that created the "Evolution" System for building low cost apartments. He has recently developed designs for a new generation of low cost zero energy homes to help meet Romania's housing needs.

He is a BREEAM assessor and holds a Postgraduate Diploma in Landscape Architecture from the University of Sheffield/UK and an Honours Degree in Horticulture from the University of Bath, United Kingdom. He lectured from 1975-1981 in Construction at Pershore College, United Kingdom.

Hadley Barrett

Mr. Barrett is the Managing Partner of Oxford Sustainable Group; one of the leaders (in size, complexity and value) in the design, planning and development side of renewable energy and sustainable development projects for seven years. The company is developing its own projects as well as supporting private sector companies and various governments with advice, presentations and trainings.

Hadley has directed stock market funds and formed, managed and/or sold around 70 companies in this field. He has managed teams, advised or lead projects in Finland, Estonia, Latvia, Romania, UK, Netherlands, Scandinavia, Italy, Guernsey, amongst others. Hadley was instrumental in creating the Oxford 360 degree Sustainability Index. His focus is practical, affordable sustainability. In addition, Hadley read an MBA at Oxford University and is Chairman of the Green Building Council in Estonia, non-executive for a number of funds and CEO of the Oxford Sustainable Group.

Carlo Battisti

Carlo Battisti has over 20 years of experience in several Italian construction firms performing multiple roles. He has worked for Habitech, Distretto Tecnologico Trentino (Italy) - the founding member of Green Building Council Italy - as Program Manager of the Business Unit on Sustainable Materials and Construction Products. He launched the web site 'greenmap'; the first Italian on-line database of LEED compliant products.

Carlo has coordinated energy audit activities on forty (mostly historic) public buildings in the South of Italy on behalf of the Ministry of the Environment's "Green Communities" Project. He works as a sustainable innovation consultant, primarily with TIS Innovation Park - the South Tyrolean public innovation agency- where he manages local and European Research & Development projects in the field of construction including the renovation of historic buildings. He is a member of the Standards Committee 'GBC Historic Building', that is implementing a certification protocol focused on historic buildings as is a member of the Standards Committee 'LEED for Existing Buildings' of the Green Building Council Italy.

He is certified Project Manager IPMA (International Project Manager Association) and member of IPMA Italy. He is LEED AP BD+C and GBC Home AP (the Italian equivalent standard of LEED for Homes). Carlo earned a degree in Civil Engineering and a Masters in Management and Organizational Development from the Politecnico of Milan.

KRATAK OPIS PREDMETA

1. Konstrukcije omotača zelenih zgrada

Ovaj cjelodnevni kurs obuhvata načine rekonstrukcije fasada starih zgrada – takozvane *koverte*. To podrazumeva oblaganje postojećih objekata novim, odgovarajućim materijalima, što ujedno pruža mogućnost promjene dizajna kao i povećanje energetske efikasnosti. Kurs podvlači ključnu ulogu koju imaju omotači zgrade u kreiranju visoko operativne zelene zgrade.

Po završetku ovog predmeta uspješni studenti će razumjeti:

- Principe *koverta* bioklimatskog dizajna
- Dnevno svjetlo
- Pasivni solarni dizajn
- Solarne nijanse
- Prirodna i mješovita ventilacija
- Principe renoviranja zelenih *koverti*
- Kako odabrati materijale i sisteme zelenih *koverti*

2. Principi ekološkog projektovanja i dizajna

Ovaj cjelodnevni kurs se fokusira na principe projektovanja ekološke gradnje. Ovaj integrisani kurs sadrži praktičan pregled održivih projekata i uključuje osnove bioklimatskog i održivog dizajna tako da učesnik do kraja dana stekne solidno razumijevanje glavnih tema. Teme uključuju modeliranje solarne orijentacije, prirodno dnevno osvjetljenje i ventilaciju, kao i vrijedne savjete za održive građevinske projekte.

Ključni dijelovi ovog kursa su:

- Klima i komfort | prijenos topline | značaj orijentacije
- *Koverta* - staklo i zavjese | voda | materijali i izgradnja
- Praktični primjeri
- Važne energetske obnove

3. Finansijski aspekti zelenih zgrada

Ova cjelodnevna radionica je isplanirana tako da opremi izvođače i investitore u polju nekretnina, eksperte za procjenjivanje, finansijere, rukovodioce firmi, arhitekta, inženjere, projektne menadžere i druge ulagače sa

boljim razumijevanjem načina na koji održivost utiče na nivo rizika, i time na vrijednost povezanu sa ekološkim objektom.

Predavači će naglasiti ključne poslovno vrednosne faktore za razne ulagačke grupe i objasniće kako održivi objekti obezbjeđuju dobrobiti u svakom pojedinačnom slučaju.

Radionica je interaktivna i sadrži:

- Diskusiju o dobrovoljnim i obaveznim uticajima sertifikacije ekološke gradnje na finansijske dobrobiti i troškove;
- Analizu posljednjih istraživanja o vrednovanju ekološke gradnje i tržišnim trendovima;
- Ispitivanje procenta iznajmljenosti, opravdano povećanje renti za ekološke radne prostore;
- Diskusiju zakonske regulative i ekološke inicijative od strane Vlade;
- Bitne postojeće primjere u Crnoj Gori i šire.

4. Zakonske obaveze i dobrovoljna sertifikacija ekoloških objekata

Ovo je cjelodnevni kurs fokusiran na tekuće i nadolazeće evropsko i nacionalno zakonodavstvo kao i na internacionalno ocjenjivanje tj. rangiranje objekata / sertifikacione alate koji dramatično mijenjaju načine kako se objekti projektuju, podižu, koriste i ruše. Kurs uključuje principe **LEED, BREEAM, DGNB i Passivhaus** dobrovoljnih sistema za sertifikaciju zgrada po ekološkim principima. **Po potrebi, moguće je organizovati zasebne kurseve za svaki sistem za ekološku sertifikaciju zgrada.**

Između ostalih zakonskih tema, kurs pokriva evropsko zakonodavstvo uključujući poboljšanu energetska učinkovitost (performans) za građevinske direktive i direktive građevinskog otpada, kao i nacionalne zakonodavne izmjene. Takođe, učesnici će učiti o međunarodnom sistemu i alatima rangiranja tj. ocjenjivanja objekata koji su sve više traženi od strane investitora, preduzimača i vlasnika objekata na domaćem, regionalnom i internacionalnom tržištu.

Po završetku ovog predmeta uspješni studenti će:

- Razumjeti politiku koja podstiče zakonodavstvo ekološke gradnje u EU
- Razumjeti način na koji se razvija i sprovodi pravni okvir
- Razumjeti glavne struje i buduće zahtjeve zakonodavstva u oblasti gradjevine
- Razumjeti buduće prve kretanja ekološke gradnje u okviru evropskog zakonodavstva
- Razumjeti funkciju sistema za sertifikaciju zelene gradnje
- Dobiti osnovna znanja o vodećim alatima za rejting dostupnim na evropskom tržištu
- Dobiti uvod o postojećim sertifikatima za stručnjake dostupnim kroz sisteme za sertifikaciju

5. Projektovanje rasvjete & Pametne zgrade

Cjelodnevni kurs objašnjava principe projektovanja rasvjete i integraciju sa “sistemima rukovođenja objektima” kako bi se stvorili visoko učinkoviti ekološki objekti. Ovaj kurs će takođe uključiti detaljni pregled postojećeg primjernog projekta “automatizacija rasvjete” od strane FLOW Architecture specialist.

Detalji kursa:

- Uvod: rasvjeta između funkcionalnosti i emocije
- Osnove rasvjete (jedinice, mjere i standardi)
- Svjetiljke
- LED rasvjeta: priče ili činjenice?
- Rasvjetni sistemi
- Dnevno svjetlo i rasvjetne cijevi
- Dialux – Evropski software za rasvjetu
- EN 15193 – Rasvjetni ENergetski Indeks LENI
- Kontrolni sistemi rasvjete
- Postojeći primjeri

6. Principi ekološkog projektovanja

Ovaj cjelodnevni kurs je fokusiran na najbolje prakse za rukovođenje uspješnim projektima ekološke gradnje. Kurs pokriva, između ostalog, ključne principe održive izgradnje uključujući “*integrano projektovanje*”, dobavljanje optimalnih rezultata učinkovitosti od projektnih partnera, i odgovarajuće plasiranje završenih građevinskih projekata.

Učesnici na ovom kursu će naučiti da:

- Identifikuju definiciju integralnog upravljanja projektima
- Identifikuju ciljeve, namjere i potrebe projekta zelene gradnje
- Identifikuju prednosti i mane integrisanog pristupa za poboljšanje efikasnosti
- Ocijene alate i strategije potrebne gradjevinske projekte visokih performansi i kvaliteta
- Sprovedu najbolje poslovne prakse za upravljanje održivim objektima
- Planiraju ključna razmatranja tokom upravljanja projektom
- Povećaju vrednost projekta putem aerodinamične prakse upravljanja

7. Održivi materijali i resursi

Ova celodnevna radionica fokusirana je na razumijevanje dostupnosti, dobrobiti, zakonodavnih obaveza i specifikacionih razmatranja za korišćenje materijala za održivu izgradnju u građevinskom projektu. Predstaviće se i važni ekološki projektni koncepti kao što je “*cradle to cradle*” (od koljevke do koljevke) i “*embodied energy*” (*integrirana energija*).

Ciljevi ovog predmeta uključuju:

- Uspostavljanje odnosa između zahtjeva održivosti i resursa koji se koriste u izgradnji
- Razumijevanje uticaja materijala koji se koriste u građevinarstvu na okoliš
- Kritička ocjena tipičnog načina dizajniranja, korištenja i upravljanja resursima tokom životnog ciklusa objekta
- Praktičan rad i davanje predloga metodologija i sugestija za poboljšanje materijala koji se koriste u izgradnji, održavanju i renoviranju objekata
- Podijelu znanja između različitih profesija i određivanje njihovih uloga u okviru ekološke gradnje

8. Održivi izbor lokacije i menadžment gradilišta

Cjelodnevni kurs će obrazovati stručnjake o važnosti izbora odgovarajućeg gradilišta u svrhe izgradnje i korišćenja ekoloških objekata.

Investitori treba da imaju jasno razumijevanje zahtjeva ekoloških objekata prije kupovine zemljišta. Međunarodno priznati sistemi za rangiranje i ocjenjivanje ekološke gradnje (kao što su LEED, BREEAM, DGNB, i dr.) daju kaznene bodove onima koji grade na parcelama bez osvrta na vrijednost biodiverziteta i sličnih ekoloških uticaja, dostupnost javnog transporta, i druga održiva razmatranja prilikom biranja gradilišta i rukovođenja istim.

Detalji kursa:

- Prilike i izazovi u razvoju zapuštenih/korišćenih zemljišta uključujući njihovu sanaciju i poene za sertifikaciju ekološke gradnje
- Proučavanje vrijednosti biodiverziteta i inovativnih programa radi smanjivanja troškova na minimum, a ujedno maksimalnog povećanja ekološke dobiti i vrijednosti zemljišta
- Nove zakonske obaveze (uključujući skorašnje izmjene u zakonskoj odgovornosti za toksičnost zemljišta)
- Relacija izbora gradilišta i rukovođenja sa internacionalno priznatom sertifikacijom ekološke gradnje

IZBORNI KURSEVI

Stvaranje i upravljanje “zelenijim*” radnim prostorom stvaranje i upravljanje ‘zelenijim’ školama

Ovaj cjelodnevni kurs je posvećen razumijevanju kako projektovati, izgraditi i koristiti ekološki radni prostor. Kurs predstavlja ključne informacije o raznim rješenjima održivih kancelarija. Uključuje razvijanje programa ekološke (“zelene*”) kancelarije kao i postizanje internacionalno priznate sertifikacije za ekološku gradnju. Ovaj kurs je koristan za osobe na izvršnim pozicijama, arhitekta, proizvodne dizajnere, tehnologe, inženjere, akademike, studente, i druge zainteresovane u pronalaženju načina da se napravi važan pomak ka energetski efikasnim i po okolinu odgovornim projektnim principima i poslovanju.

Integrisanje održivog razvoja i obnovljive energije

Ovaj poludnevni kurs je fokusiran na energetski menadžment. Teme uključuju: principe rukovođenja energijom, alternativne izvore i tehnologije, zaštita životne sredine i strategije za rukovođenje energijom konačne upotrebe.

Po završetku ovog kursa, uspješan student će biti u mogućnosti da:

- Analizira i odredi najbolje opcije na osnovu relevantnih informacija
- Razumje odgovarajući ekonomski model za integraciju OIE
- Razumje inovacije koje poboljšavaju rezultate za integraciju OIE projekata

Projektovanje pejzažnog uređenja i uređenja terena

Cjelodnevni kurs fokusiran je na održivo projektovanje pejzaža tj. uređenje terena, što je veoma važna komponenta građevinskih projekata koji traže internacionalno priznatu sertifikaciju ekološke gradnje kao što su LEED, BREEAM ili DGNB. Teme uključuju: analiza gradilišta, projektna razmatranja, izbor biljaka, navodnjavanje, pejzažne instalacije i održavanje uređenog terena tj. pejzaža.

Učesnici ovog kursa biće obučeni da:

- Analiziraju lokacije
 - Po zahtjevima Green Building certifikata za održive pejzaže
 - Po principima održive analize lokacije (Sustainable Site Analysis)

- Održivi principi dizajniranja (Sustainable Design Considerations)
- Održivi izbor biljaka (Sustainable Plant Choices)
- Održivi principi navodnjavanja (Sustainable Irrigation)

Racionalna potrošnja i efikasno korišćenje vode

Ovaj cjelodnevni kurs podučava tehnike projektovanja kao i adekvatno korišćenje tehnologije i materijala da bi se maksimalno smanjila upotreba vode prilikom izgradnje i upotrebe objekata. Kurs uključuje informacije o uređajima, priborima/instalacijama, i rješenjima koje doprinose dobijanju poena na dobrovoljnoj građevinskoj sertifikacionoj šemi kao što su LEED, BREEAM i DGNB.

Studenti će se upoznati sa:

- Green Building sertifikati i efikasnost vodosnabdevanja
- Alternative u vodosnabdevanju
- Life Cycle Cost Analysis koji se odnose na efikasnost vodosnabdevanja
- Bakteriološke kontaminacije
- Sistemi za vodosnabdevanje – tehnologije za smanjivanje/eliminaciju ugljen dioksida
- Potrošnja vode, doziranje i načini detekcije nekontrolisanog odliva vode
- Sistemi za navodnjavanje
- Prerada voda na održivi način
- Odabir materijala
- Ublažavanje ekoloških i dugotrajnih uticaja na biodiverzitet

Upravljanje vodom u turističkom sektoru – hoteli i apartmanska naselja

Ovaj cjelodnevni kurs podučava tehnike i korišćenje tehnologije i materijala u cilju umanjenja potrošnje vode uz zadržavanje kvaliteta usluge u turističkom sektoru bilo u pripremi izgradnje ili rekonstrukcije objekta bilo u njegovoj eksploataciji. Kurs je namijenjen za menadžment hotela, arhitekta, projektante, inženjere, studente i ostale koji su zainteresovani za istraživanje dobitaka korišćenjem energetski efikasnih i ekološki održivih principa u realnom okruženju.

Kurs se sastoji od narednih segmenata:

- Upravljanje vodom
- Analiza potrošnje
- Određivanje prioriteta za unapređenje
- Tehnika pronalaženja gubitaka i redukovanje nepotrebne potrošnje vode
- Rezultati

Energetski nulte kuće

Potrošnja energije može se mjeriti u smislu troškova energije, odnosno emisije ugljenika. Koja god mjera se koristi cilj je smanjenje potrošnje energije. Ako se primjenjuju pravilno, tehnologije za upotrebu obnovljivih izvora energije mogu odlično da funkcionišu – ali pod jednim uslovom. Ugradnja tehnologija za mora biti integrisana u dizajn.

Ovaj predmet se bavi sledećim pitanjima:

- Kako će izgledati kuća?
- Da li ta kuća može da generiše energiju?
- Možemo li poboljšati naš način života i smanjiti emisiju CO₂?
- Kako ćemo grejati, osvetljavati i upotrebljavati kuće u budućnosti?

Život zgrade “od kolijevke do kolijevke”

Prateći rad William McDonough i Michael Braungart ‘[Od kolijevke do kolijevke: načini na koje pravimo stvari](#)’, sertifikat za stručnjake ekološke gradnja (GBP) u partnerstvu sa Steven Beckers ‘jednim od vodećih evropskih eko dizajnera – kako bi napravili i preneli ‘Od kolijevke do kolijevke’ kurs stručnjacima građevinske industrije koji žele da saznaju više o ovom inovativnom pristupu.

Ovaj kurs je esencijalan za sve koji su aktivni u građevinskoj industriji, kako bi razumeli proizvodnju i korišćenje građevinskih materijala, u smeru očuvanja prirodnih resursa i redukciju (i potpunu eliminaciju) negativnih efekta na planetu brzo rasteće populacije. Učesnici će naučiti:

- Šta je C2C® paradigmi i kako se primenjuje na ljudski životni prostor?
- Koji su mehanizmi sprovođenja i praktične primene u okviru ostvarenih projekata uključujući čiste materijale, čistu energiju, čistu vodu, čist vazduh, podršku biodiverzitetu, kvalitet dizajna, i drugo.
- Koje tehnike se upotrebljavaju za sprovođenje C2C® principa u kontekstu svakodnevnih prepreka sa kojima se profesionalci susreću

Projekti koji se sprovode u Crnoj Gori će biti analizirani i učesnici kursa će učestvovati u grupnim vežbama kako bi esencijalno poboljšali uticaj na prirodno okruženje i estetiku projekata, poštujući budžetske okvire.

Izazovi zgrada u eksploataciji

The Living Building Challenge je međunarodna certifikacija održive gradnje, kreirana 2006 od strane neprofitne organizacije International Living Future Institute. Certifikat sadrži filozofiju, marketing i program certifikacije koji promoviše najnaprednije mjerenje održivosti izgrađenog okruženja. To se može primijeniti na razvoj na svim nivoima: od objekata - kako izgradnja novih tako i adaptacija postojećih – do infrastrukture, pejzaža i naselja, i to po rigoroznijim standardima nego druge šeme certifikacije kao što su LEED ili BREEAM.

Pristup šemi za trgovinu gasovima 'staklene bašte'

Kao potpisnica Kjoto Protokola UNFCCC i Ugovora o energetske zajednici i kao kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, Crna Gora će implementirati Šemu Evropske unije o trgovini emisijama (EU ETS). Implementacija EU ETS zahteva aktivnosti u oblasti zakonodavstva, institucionalnog razvoja, izgradnju kapaciteta, analizu i podizanje svesti. Iskustvo zemalja članica Evropske unije naučilo nas je da priprema za EU ETS treba pažljivo da se planira.

Kjoto protokol predviđa i mehanizme trgovine emisijama gasova sa efektom staklene bašte. Odredbama tog protokola (u članovima 6, 12 i 17) predviđeno je uvođenje triju mehanizama za smanjenje emisija, čime je omogućen ustupak za industrijske zemlje i zemlje u tranziciji u pogledu ispunjavanja njihovih obaveza za kvantifikovano smanjivanje emisija gasova sa efektom staklene bašte. To su:

- mehanizam zajedničke implementacije (Joint Implementation)
- mehanizam čistog razvoja (Clean Development Mechanism – CDM) i
- mehanizam trgovine emisijama (International Emission Trading)

Ovaj kurs obuhvata teoriju i praksu ETS u Crnoj Gori, finansijske mogućnosti i budućnost šeme.

Obnova istorijskih spomenika prema principima ekološke gradnje

Građevinski sektor predstavlja 40% od ukupne potrošnje energije u Evropskoj uniji. Smanjenje potrošnje energije u ovom području je stoga prioritet za '20-20-20' ciljeve koje je EU postavila, a koje su buduće članice prihvatile kroz Sporazum o pristupanju EU. Veliki dio tog stambenog fonda se sastoji od objekata koji imaju istorijskih interes, gdje je potreba za energetske efikasnosti i održivim upravljanjem kombinovana sa značajem zaštite graditeljske i kulturne baštine. Evolucija podrazumeva trostruke ciljeve, te je potrebno uključiti društvene jednakosti i kulturna pitanja, ekonomska ograničenja i kvalitet životne sredine.

Specifične tehnike, tehnologije, materijali i drugačiji pristup su način kako bi se postigli ti ciljevi. Važno je definisati i koristiti smjernice i djelotvoran alat za dizajniranje, procjenu i pravilno upravljati radovima na zgradama od istorijskog značaja.

Ova cjelodnevna radionica će pružiti pregled i sledeće studije slučaja:

- Definicija i karakteristike starih zgrada
- Regulatorni kontekst u EU o energetskej efikasnosti
- Glavni problemi i prilike u održivom renoviranju istorijskih objekata
- Nacionalna politika za renoviranje istorijskih objekata u Evropi
- Evropski R & D projekti za uštedu energije renoviranih istorijskih objekata
- Smjernice i alati za renoviranje istorijskih objekata
- Novi sistem za ocenjivanje renoviranih istorijskih objekata

Ciljana publika su dizajneri (arhitekti, inženjeri), vlasnici nekretnina, developeri, investitori, javna administracija i kreatori politike, odgovorni za nacionalnu baštini i istorijske zgrade.

NAŠI OSNIVAČI I ČLANOVI

" GEOMONT " d.o.o BUDVA
Dubovica bb ; E-mail: geomont@t-com.me
tel., fax +38233/465 210 - Mobile 068 - 069/279 958

